

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย ภาคศึกษามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปผลการวิจัยตาม
วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ภาษาไทย ภาคศึกษามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา
การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผล
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย เกี่ยวกับ
หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย ภาคศึกษามัธยมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหาและการนำความรู้ไปใช้ในการ
ประกอบอาชีพ

กลุ่มประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดรวมจำนวน 85 คน ซึ่งเป็นผู้สำเร็จ
การศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย ภาควิชา
มัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับ พ.ศ. 2511 (ปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2516)
และฉบับปรับปรุงใหม่ ปีการศึกษา 2520

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ค่าความถี่ค่าร้อยละ ข้อมูลตอนที่ 2 นำมาหาค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนข้อมูลตอนที่ 3 นำมาคำนวณหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลทั้ง 3 ตอน ในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ หน้าที่การงาน ตำแหน่งในปัจจุบัน และสถานภาพของผู้ตอบก่อน เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา การสอนภาษาไทย

1.1 ครุศาสตรมหาบัณฑิตส่วนมากคือร้อยละ 76.81 เป็นหญิง

1.2 อายุของมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาการสอนภาษาไทยส่วนมากคือร้อยละ 49.28 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี

1.3 หน้าที่การงานส่วนมากคือร้อยละ 81.16 ทำงานตรงกับสาขาวิชา ที่เรียนโดยส่วนมาก คือร้อยละ 46.67 สอนระดับปริญญาตรี ส่วนน้อยคือร้อยละ 1.90 สอนระดับปริญญาโท และน่าสังเกตว่าไม่มีมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาการสอนภาษาไทยสอนใน ระดับประถมศึกษาเลย วิชาที่สอนมากที่สุดคือร้อยละ 22.88 สอนการใช้ภาษาไทย และสอนน้อยที่สุดคือวิชาครูและวิชาการศึกษา นอกจากงานสอนแล้วมหาบัณฑิตยังต้อง ทำงานที่สถาบันกำหนดให้ด้วย งานที่ครุศาสตรมหาบัณฑิตต้องทำส่วนมากคือร้อยละ 27.27 ทำงานวิชาการ ร้อยละ 25.25 ทำงานบริหาร และร้อยละ 15.15 ทำงาน วิจัยและงานธุรการ

1.4 ตำแหน่งที่ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาการสอนภาษาไทยในปัจจุบันทำ งานอยู่มากที่สุดคือตำแหน่งผู้สอน รองลงมาคือตำแหน่งผู้บริหาร มีเพียงร้อยละ 1.37 ที่ทำงานตำแหน่งศึกษานิเทศก์และสอนวิชาอื่น มหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาการสอนภาษาไทยส่วน มากคือร้อยละ 53.62 จะทำงานทางจังหวัดโดยทำงานในสถาบันการศึกษาประเภท วิทยาลัย รองลงมาคือมหาวิทยาลัยและโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามลำดับ

1.5 ก่อนเข้าศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิตศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตศึกษาศาวิชา การสอนภาษาไทย จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาคือมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตำแหน่งที่ทำอยู่ในช่วง ก่อนเข้าศึกษา มหาบัณฑิตส่วนมากคือร้อยละ 72.97 ทำงานในตำแหน่งผู้สอน รองลง มาคือร้อยละ 14.86 ไม่ได้สอน สถานที่ทำงานส่วนมากคือต่างจังหวัดและทำงานใน วิทยาลัยมากที่สุด รองลงมาคือทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา และทำงานอื่นที่ไม่ใช่ สถานศึกษา ตามลำดับ โดยเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2516 มากที่สุด ปีการศึกษา 2517 และ 2520 รองลงมา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาส่วนมากใช้เวลา 2 ปี รองลงมาใช้เวลา 2 ปี 6 เดือน มีเพียงร้อยละ 1.45 เท่านั้นที่ใช้เวลา 3 ปี 6 เดือน และ 5 ปี 6 เดือน คะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรที่ส่วนมากทำได้คือ คะแนน เฉลี่ยระหว่าง 4.00-3.56

2. ความคิดเห็นของครุศาสตรมหาบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการ สอน ผู้วิจัยได้คำนวณโดยใช้ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

2.1 ในด้านวัตถุประสงค์ ครุศาสตรมหาบัณฑิตศึกษาศาวิชาการศึกษาการสอนภาษาไทยมีความเห็นว่ามีส่วนช่วยให้เกิดคุณลักษณะ หรือส่งเสริมคุณลักษณะของตนเองในระดับ มากทุกคุณลักษณะ คุณลักษณะที่อยู่ในระดับมากอันดับแรกคือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ รองลงมาคือแสวงหาความรู้โดยด้วยตนเอง และมีความตั้งใจที่จะศึกษาและปรับปรุง งานให้ดีขึ้น ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยและการทำงานเกี่ยวกับ ภาษาไทยนั้น ครุศาสตรมหาบัณฑิตศึกษาศาวิชาการศึกษาการสอนภาษาไทยส่วนมากเห็นว่าคุณลักษณะ ที่ได้รับจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมากทุกคุณลักษณะ คุณลักษณะที่อยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือมีความภูมิใจ ศรัทธาต่อวิชาชีพและยึดมั่นในจรรยาบรรณ รองลงมาคือสามารถ เป็นผู้นำในด้านวิชาการเกี่ยวกับภาษาไทยได้ และสามารถสอนในระดับปริญญาตรีหรือ สูงกว่าปริญญาตรีได้ ตามลำดับ

2.2 ในด้านเนื้อหา ครุศาสตรมหาบัณฑิตศึกษาศาวิชาการศึกษาการสอนภาษาไทย มี ความเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตในวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเหมาะสมในระดับมากทุกวิชา จำนวนหน่วยกิตวิชาที่ครุศาสตรมหาบัณฑิตเห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก เป็นอันดับแรกคือ

จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของหลักสูตร 48 หน่วยกิต และจำนวนหน่วยกิตวิชาในสาขาวิชา การสอนภาษาไทย 23-26 หน่วยกิต และจำนวนหน่วยกิตวิชาการศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ 1-5 หน่วยกิต ส่วนในด้านการเรียนการสอนนั้นมหามบัณฑิตมีความเห็นว่า การเรียน การสอนที่ได้รับในระดับมากคือมีโอกาสรายงานในเรื่องที่เรียน รองลงมาคือมีโอกาส ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรวมอภิปรายในเรื่องที่เรียน ตามลำดับ การเรียนการสอน ที่มหามบัณฑิตเห็นว่าตนเองได้รับในระดับน้อยคือมีโอกาสดูผลงานวิจัยก่อนจะหาวิทยานิพนธ์ ($\bar{x} = 2.04$)

2.3 การนำหลักสูตร ไปใช้ ครูศาสตร์มหามบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย นำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ในการทำงาน โดยวิชาที่นำไปใช้ในระดับมากคือ วิชาที่เรียนเป็นวิชาบังคับ รองลงมาคือวิชาเลือกในหมวดวิชาบังคับ และมีความเห็นว่า การนำความรู้ ไปใช้ในระดับน้อยคือการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานสารบรรณฝ่าย สนับสนุนการศึกษาและการนำความรู้ ไปเผยแพร่ และเป็นประโยชน์แก่สังคม

3. ปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนของครูศาสตร์ มหามบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ผู้วิจัยได้คำนวณโดยใช้ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

3.1 การดำเนินงานของบัณฑิตวิทยาลัยที่ครูศาสตร์มหามบัณฑิตสาขาวิชา การสอนภาษาไทยเห็นว่าเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับมากคือได้รับความ สะดวกในการลงทะเบียนหรือถอนวิชาเรียน และให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อนิสิตบัณฑิต ศึกษาประสบปัญหา ส่วนในระดับน้อยคือให้บริการทางด้านวิชาการแก่นิสิตบัณฑิตศึกษา ($\bar{x} = 2.43$)

3.2 การดำเนินงานของห้องสมุดที่คณะครูศาสตร์มหามบัณฑิตสาขาวิชาการ สอนภาษาไทยเห็นว่าเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับมากคือการให้บริการถ่าย เอกสาร รองลงมาคือการให้บริการยืมหนังสือทั่วไป และการดำเนินงานของห้องสมุด ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับน้อยคือ การให้ความสะดวกในการติดต่อขอ ข้อมูลจากสถาบันอื่น

3.3 การดำเนินงานของห้องสมุดในมหาวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน

การสอนของครูศาสตร์มหาบัณฑิตในระดับมากคือ การให้บริการยืมหนังสือทั่วไป รองลงมาคือ การให้บริการฉายเอกสารและการให้บริการยืมวิทยานิพนธ์และหนังสือส่งวน ส่วนการดำเนินงานที่เห็นว่าใช้อำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับน้อยอย่างน่าสังเกตคือการให้บริการความสะดวกในการติดต่อขอข้อมูลจากสถาบันอื่นและการจัดที่ค้นคว้าทำงานในห้องสมุดสำหรับนิสิตบัณฑิต

3.4 บรรยากาศทางวิชาการที่ใช้อำนวยต่อการเรียนการสอนของครูศาสตร์มหาบัณฑิตในระดับมากคือความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตในภาควิชาเดียวกันในการทำงานกลุ่มและความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตบัณฑิตศึกษา ส่วนบรรยากาศที่ใช้อำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับน้อยคือการให้บริการข่าวสารทางคานวิชาการแก่นิสิตบัณฑิตศึกษาและการจัดที่นั่งพักหรือทำงานสำหรับนิสิตนอกห้องเรียน

3.5 สภาพแวดล้อมทั่วไปที่ใช้อำนวยต่อการเรียนการสอนของครูศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยในระดับมากคือความเหมาะสมของขนาดห้องเรียนที่น่าสังเกตคือการจัดป้ายนิเทศประกาศข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิชาการต่าง ๆ ใช้อำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับน้อย

4. การประเมินผลการเรียนการสอน

ครูศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย มีความพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 3.17$) คือการประเมินผลด้วยข้อสอบแบบอัตนัย รองลงมาคือประเมินผลในแต่ละวิชาสอดคล้องกับเนื้อหา และการประเมินผลโดยวิธีการหลายวิธีในวิชาเดียวกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนการสอนที่ครูศาสตร์มหาบัณฑิตมีความพอใจในระดับน้อยคือการประเมินผลด้วยข้อสอบปรนัย ($\bar{x} = 2.37$) การประเมินผลโดยการทำข้อสอบนอกห้องสอบ ($\bar{x} = 2.32$) การประเมินผลโดยการสอบแบบเปิดคำรา ($\bar{x} = 2.56$) และการประเมินผลโดยการสอบปากเปล่า ($\bar{x} = 2.14$) ตามลำดับ ส่วนการวัดความรู้ในคานพุทธิพิสัย ครูศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยเห็นว่าการวัดความรู้คานที่อยู่ในระดับมากคือการวัดความเข้าใจและการวัดความจำ การวัดความรู้คานที่อยู่ในระดับน้อยคือการวัดการประเมินค่า

5. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตร

5.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาครูศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอน

ภาษาไทย ครุศาสตร์มหาบัณฑิตส่วนมากเห็นว่าเหมาะสมอยู่แล้ว ส่วนหลักสูตรและการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ ส่วนมากเห็นว่าควรปรับปรุง

5.2 รายวิชาในหลักสูตรที่ครุศาสตร์มหาบัณฑิตเห็นว่าไม่จำเป็นต้องเรียน
ในหมวดวิชาในหลักสูตรที่เป็นวิชาบังคับที่มีลักษณะเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนและยากแก่การนำไป
ประยุกต์ใช้มากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาบางเกินไป ส่วนวิชาเลือกในหมวดนี้ที่มี
ลักษณะเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อน รองลงมาคือมีเนื้อหายากแก่การนำไปประยุกต์ใช้ ส่วนวิชา
ในหมวดวิชาสัมพันธ์ที่เป็นวิชาบังคับที่ไม่จำเป็นต้องเรียนคือวิชาที่มีลักษณะเนื้อหาวิชา
ซ้ำซ้อน วิชาเลือกในหมวดนี้คือวิชาที่ไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาภาษาไทย รองลงมาคือ
เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกัน

5.3 ปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่ครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอน
ภาษาไทยเสนอว่าจะช่วยอำนวยความสะดวกการเรียนรู้การสอนเป็นส่วนมากคือต้องการให้
ปรับปรุงและเพิ่มที่นั่งพักและทำงานนอกห้องเรียนของนิสิต รองลงมาเสนอว่าควรเพิ่ม
ปริมาณหนังสือในห้องสมุด และปรับปรุงการให้บริการห้องสมุด

5.4 ข้อเสนอแนะทั่วไปที่ครุศาสตร์มหาบัณฑิตเสนอมาเป็นส่วนมาก คือ
ต้องการให้เพิ่มวิชาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ วิธีการสอนและเนื้อหาวิชาภาษาไทย
แบบเข้ม รองลงมาคือต้องการให้รวมวิชาที่เนื้อหาคล้ายคลึงกันแล้วเปิดวิชาใหม่เพิ่ม
เต็ม และเชิญอาจารย์ วิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถให้ความรู้ สำหรับ
วิชาที่มหาบัณฑิตต้องการให้เปิดเพิ่มคือหมวดวิชาตรรกและวิชาทางการศึกษาในวิชาค่าน
โศกทัศน์ศึกษาและการบริหาร การศึกษา รองลงมาคือวิชาความรู้ในสาขาวิชาการสอน
ภาษาไทย ได้แก่วิชาที่กำลังสอนอยู่เพื่อให้มีความรู้ลึกซึ้ง

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรจากเกณฑ์ของผู้วิจัยซึ่งได้จากการปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิและ
เอกสารซึ่งเกี่ยวข้องจนได้นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามใหม่หาบัณฑิตสาขาวิชาการสอน
ภาษาไทยตอบในเนื้อหาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คำนวณวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชา

การสอนภาษาไทยไ้กระบวนคุณลักษณะโดยทั่วไปและคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการสอนและการทำงานเกี่ยวกับภาษาไทยไว้อย่างชัดเจนในหลักสูตรปริญญาตรีสาขามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย ฉบับพ.ศ. 2514 และฉบับพ.ศ. 2520 ระบุไว้ว่าเพื่อชี้แนะทางค้นคว้าหาแหล่งวิทยาการให้แก่วิทยากรและให้ผู้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม เกิดความชำนาญในสาขาวิชาเป็นอย่างดี มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญในวิชาภาษาไทยและมีประสิทธิภาพทางการสอนเหมาะแก่การเป็นหัวหน้าสายวิชาหรือเป็นผู้นำในวิชาอาชีพได้เป็นอย่างดี

ในค่านิยมที่ประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและคุณลักษณะที่ภาควิชาคาดหวังให้ครูสาขามหาบัณฑิตเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมมีความสามารถในการวิจัยและให้บริการแก่สังคม มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง¹ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังสอดคล้องกับความต้องการและการทำงานของผู้เรียนด้วย ซึ่งผู้วิจัยพบว่าครูสาขามหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาภาษาไทยส่วนมากได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาตรีสาขามหาบัณฑิต สอดคล้องกับความเห็นของผู้วิจัยคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ช่วยสร้างและเสริมคุณลักษณะโดยทั่วไปและคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการสอนและการทำงานภาษาไทยในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั้นพอจะประเมินได้ว่าการเรียนการสอนในสาขาวิชาการศึกษาภาษาไทยบรรลุวัตถุประสงค์เป็นที่น่าพอใจ

นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรปริญญาตรีสาขามหาบัณฑิตยังสอดคล้องกับการวางเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่ง ส.ส.วิวัฒน์ กล่าวไว้ว่า เป้าหมายของการศึกษาคควรเป็นไปเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ขั้นต้นอย่างน้อยเพื่อจะอยู่ได้ในสังคม และเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมขั้นได้อีก มีวิชาชีพเพื่อจะหาเลี้ยงชีพได้ มีความสนใจและใคร่แสวงหาวิชาความรู้ เรียนรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง รู้จักวิจารณ์พร้อมทั้งทำตนให้

¹บัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์, "ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของภาควิชาในการผลิตมหาบัณฑิตคณะครุศาสตร์" (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), (เอกสารอัครสำเนา).

เป็นประโยชน์ต่อสังคม ได้สัมผัสและสัมผัสทางวัฒนธรรมและจริยธรรม¹ ดังนั้นถ้าจะมีการดำเนินการ เพื่อปรับปรุงหลักสูตร วัตถุประสงค์นี้ก็ยังใช้เป็นแนวทางในหลักสูตรฉบับปรับปรุง ใคอยู่

2. ค่านี้อาษาของหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

2.1 จำนวนหน่วยกิตตามผลการวิจัย ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความสนใจของผู้เรียนเป็นอย่างดี มีจำนวนหน่วยกิตที่เหมาะสมซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ พัฒนาคติ ระบบความคิดและการกระทำที่แสดงถึงความเป็นครูภาษาไทยที่มีสมรรถภาพ เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต 48 หน่วยกิต นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งจำนวนหน่วยกิตนี้ถ้านำไปเปรียบเทียบกับจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกภาษาไทยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็มีจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด 48 หน่วยกิต² มากกว่าจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตทางการสอนภาษาไทยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 45 หน่วยกิต³ ตามกำหนดของทบวงมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้ว่าไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต⁴ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยฉบับ พ.ศ.2516 และ

¹ส. ศิวลักษณ์, "ปรัชญาการศึกษา" ปรัชญาการศึกษาและปรัชญาการศึกษาของไทย (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 18.

²หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกภาษาไทย, (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ม.ป.ป.), หน้า 1.

³โครงการเปิดสอนปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ม.ป.ป.), หน้า 3.

⁴ทบวงมหาวิทยาลัย, ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาโท พ.ศ.2522, หน้า 1.

ฉบับ พ.ศ. 2520 ที่ผู้วิจัยศึกษานี้ได้เปลี่ยนแปลงมาจากจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรปริญญาตรีสาขาศรีธรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรสอนภาษาไทย ฉบับพ.ศ. 2514 ซึ่งกำหนดไว้ 60 หน่วยกิต ลดเหลือเพียง 48 หน่วยกิต ตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าในจำนวนเนื้อหาส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและยังสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนทางการศึกษามหาบัณฑิตสาขาการสอนภาษาไทยของมหาวิทยาลัยอื่น และถูกต้องตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยด้วย

2.2 เนื้อหาที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรปริญญาตรีสาขาศรีธรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรพบว่าช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ พัฒนานิสัย ระบบความคิดและการกระทำที่แสดงถึงสมรรถภาพในการประกอบอาชีพการสอนภาษาไทย ซึ่งก็สอดคล้องกับความเห็นของครูสาขาศรีธรรมศาสตร์ว่าการจัดเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก

2.3 การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปริญญาตรีสาขาศรีธรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและตรงกับความคิดเห็นของครูสาขาศรีธรรมศาสตร์ โดยการเรียนการสอนที่จัดขึ้นจะมีลักษณะที่ให้โอกาสผู้เรียนทำรายงานในเรื่องที่เรียน เป็นกลุ่มและรวมอภิปรายในห้องเรียน ซึ่งการเรียนการสอนที่จัดขึ้นเป็นวิธีการเหมาะสมอย่างยิ่งกับการเรียนระดับมหาบัณฑิต ดังที่อ่ำไพ สุจริตกุลกล่าวไว้ว่า

การเรียนในระดับนี้มีไ้ม่แต่ความรู้ที่จะได้รับจากการบรรยายหรือสาธิตจากอาจารย์และการฝึกทดลอง เพื่อความชำนาญสำหรับตนในแขนงวิชานั้น ๆ เท่านั้น แต่นิสัยที่จะต้องเป็นผู้เสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เทคนิคและกลวิธีใหม่ ๆ ด้วยตนเอง โดยการแนะนำหรือการนำเสนอของอาจารย์เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น การคิดค้นวิจัยหรือเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยตนเองนี้แหละจึงจะสมกับความหมายที่ว่า "เป็นผู้ไม่อิมในความรู" ¹

¹ อ่ำไพ สุจริตกุล, "คุณภาพของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย." เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา, หน้า 143.

3. การนำหลักสูตรไปใช้

ครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย และผู้วิจัยพบว่า วิชาในหมวดวิชาบังคับและวิชาเลือกในหมวดวิชาบังคับนั้น เป็นวิชาที่สามารถนำความรู้ มาประยุกต์ใช้ในการทำงานในระดับมาก ที่น่าสนใจคือวิชาที่เรียนในหมวดวิชาบังคับ เกือบทั้งหมดเป็นวิชาที่เน้นเนื้อหาเฉพาะเกี่ยวกับความรู้ทางภาษาไทยโดยตรง ทั้งด้าน หลักภาษา การใช้ภาษาและวรรณคดี ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะว่าต้องการให้ เพิ่มวิชาเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน ทั้งยัง ต้องการให้เพิ่มวิชาทางด้านบริหาร การศึกษา เนื่องจากเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามมักจะได้รับการกำหนดจากสถาบันที่ตนทำงานอยู่ ให้ทำหน้าที่ผู้บริหาร คอย จึงต้องการ เรียนความรู้ เกี่ยวกับการบริหาร การศึกษา ไว้ใช้ในการปฏิบัติงาน

4. ความปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยและ

ครุศาสตร์มหาบัณฑิตส่วนมาก มีความเห็นตรงกันว่า มีความเหมาะสมพอสมควร เป็นที่ น่าสังเกตว่าครุศาสตร์มหาบัณฑิตส่วนมากมีความเห็นต่อการดำเนินงานของบัณฑิตวิทยาลัย ว่าบัณฑิตวิทยาลัยให้บริการทางด้านวิชาการแก่นิสิตบัณฑิตศึกษาในระดับน้อย ควรที่จะ ปรับปรุงและ เป็นแหล่งข้อมูลด้านวิชาการแก่นิสิตบัณฑิตศึกษาได้มากกว่านี้

ในด้านการให้บริการของ หอสมุดคณะครุศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่า ครุศาสตร์มหาบัณฑิตส่วนมากมีความเห็นว่าหอสมุดควรให้บริการทางด้านวิชาการ มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำรายการให้เพียงพอและทันสมัย เพื่อ ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยของนิสิตบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของ หอสมุดระดับมหาวิทยาลัย ซึ่ง พัชรี ศีลรักษา ให้คำจำกัดความไว้ว่า "หอสมุด มหาวิทยาลัยคือหอสมุดที่จัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยเพื่อให้บริการแก่อาจารย์และนิสิต นักศึกษาของแต่ละสถาบัน มีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อเป็นศูนย์กลางของตำราวิชาการ และเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ สำหรับบริการศึกษาค้นคว้าและวิจัย"¹ และหอสมุดมีหน้าที่

¹พัชรี ศีลรักษา, หอสมุดและการศึกษาค้นคว้า (กรุงเทพฯ: ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน, 2522), หน้า 4.

ห้องให้บริการ แกนผู้ใช้ห้องสมุดดังต่อไปนี้ บริการเอกสารสนเทศ บริการจัดทำสาร
 ลัง เชป บริการจัดทำกรรมสิทธิ์ความในวารสาร บริการรวบรวมบรรณานุกรม บริการ
 ขาวสารทันสมัย บริการขาวสารเลือกถือเพื่อเผยแพร่ บริการถ่ายสำเนาสิ่งพิมพ์
 คอง ๆ บริการจัดทำหนังสือคู่มือการใช้ห้องสมุดแจกแกนผู้ใช้ บริการส่วนการใช้ห้องสมุด
 บริการหนังสือจอง บริการยืมระหว่างห้องสมุด และบริการความรู้แกนชุมชน¹ จะเห็น
 ได้ว่าห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง ดังที่คณะอาจารย์ภาควิชา
 บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้สรุปความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุด
 ไว้ว่า การศึกษาในปัจจุบันมุ่งให้เด็กเรียนได้มีโอกาสศึกษาและค้นคว้าความรู้จากแหล่ง
 ต่าง ๆ มาเพิ่มพูนความรู้ที่ได้รับจากห้องเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษา
 ระดับปริญญาแล้วถือว่าความรู้ที่ได้รับจากห้องเรียนยังไม่เป็นการพอเพียงเพราะวิทยาการ
 ต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา แหล่งสำคัญที่นักศึกษาจะค้นคว้าได้คือห้องสมุด
 อันเป็นสถานที่รวมสรรพวิทยาการต่าง ๆ ห้องสมุดจึงเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการ
 ศึกษาของนักศึกษาอย่างยิ่ง เพราะห้องสมุดเป็นสถานที่รวมแห่งวิทยาการต่าง ๆ ที่
 นักศึกษาจะเข้าไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมใดตลอดเวลาตามความสนใจอันจะช่วยให้
 เป็นคนทันสมัย รักการศึกษาและค้นคว้าด้วยตนเอง ส่งเสริมความเป็นนักประชาธิปไตย
 และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์² ดังนั้นหากสามารถจัดห้องสมุดให้เป็นศูนย์กลาง
 ทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ก็จะมีผลต่อการเรียนการสอนของนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างมาก

สำหรับห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเดิมคือหอสมุดกลาง

ครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกับ วนิกา จินตนา-
 นุรัตน์ ว่า ห้องสมุดจะเพิ่มจำนวนที่นั่งอ่านหนังสือ จำนวนหนังสือและปรับปรุงบริการของ

¹ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์, การใช้บริการห้องสมุดและการเขียนรายงานการค้นคว้า (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521), หน้า 7-9.

² คณะอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์, การใช้ห้องสมุด (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521), หน้า 5-6.

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด¹

ในปีพุทธศักราช 2526 หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ขยายการดำเนินงานเป็นสถาบันวิทยบริการ (Academic Resource Center) ประกอบด้วย 4 หน่วยงาน คือ หอสมุดกลาง หน่วยโสตทัศนศึกษากลาง หอเอกสารประเทศไทยและสำนักงานเลขานุการ ซึ่งให้บริการการให้ยืมหนังสือ วารสาร ฯลฯ บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการเอกสารสนเทศ บริการรวบรวมบรรณานุกรม บริการข่าวสารทันสมัย บริการคนกว้าและจัดส่งเอกสารให้อาจารย์และนักวิจัย บริการจัดซื้อหนังสือตามคำแนะนำ บริการหนังสือจอง บริการเผยแพร่วิชาการ บริการถ่ายเอกสาร เย็บเล่ม ปรุกระดาษไข บริการให้ใช้โสตทัศนวัสดุหรือวัสดุย่อยส่วนต่าง ๆ และบริการของหอเอกสารประเทศไทยในการจัดหาเอกสาร บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการตอบคำถามทางโทรศัพท์ บริการถ่ายเอกสาร รวมทั้งบริการของหน่วยโสตทัศนศึกษากลาง ในด้านบริการผลิตสื่อการสอน บริการให้ยืมโสตทัศนอุปกรณ์ บริการซ่อมโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ และบริการให้คำปรึกษาค้นการผลิตงานโสตทัศนศึกษา โดยเฉพาะการวางแผนผลิตสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ² ซึ่งคาดหวังว่าครุศาสตร์มหาบัณฑิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไปคงไม่ประสบปัญหาทั้งที่ครุศาสตร์มหาบัณฑิตรุ่นก่อนเคยประสบมา

บรรยากาศทางวิชาการ เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในระดับน้อย ตามความเห็นของครุศาสตร์มหาบัณฑิตคือการจัดบริการข่าวสารด้านวิชาการ ($\bar{x} = 2.22$) การจัดป้ายนิเทศเพื่อประกาศข่าวสาร เกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิชาการต่าง ๆ ($\bar{x} = 2.26$) และการจัดที่นั่งพักหรือทำงานนอกห้องเรียนสำหรับบัณฑิต ($\bar{x} = 2.06$) ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าน่าที่จะมีการจัดบริการด้านเอกสารด้านวิชาการแก่นิสิตบัณฑิตศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดที่นั่งพักหรือทำงานเพิ่มให้ด้วย เพื่อช่วยให้ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอันจะทำให้บัณฑิตศึกษาได้พัฒนาตนเองไปในแนวทางที่

¹วนิกา จินตนาบุตรัน, "การศึกษาปัญหาการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 3.

²ขนิษฐ ทนทวีรัตน, "สถาบันวิทยบริการ อดีต ปัจจุบันและอนาคต" วารสาร วิทยบริการ 4 (1 กันยายน 2525): 1 - 9.

หลักสูตรทองแดง ใ้โดยยังมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งยังเป็นกรก่อให้เกิดความสามัคคี
ในกลุ่มผู้เรียนอีกด้วย ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ได้กล่าวถึงบรรยากาศของการเรียนรู้นอ
นอกห้องวาจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับปฏิริยาตอบสนองที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนกับองค์
ประกอบภายในสถานนั้น นอกจาก ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนแล้ว ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับ
วัสดุอุปกรณ์ ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ก็มีความสำคัญเช่นกัน
หากสถานใดคำนึงถึงองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมแล้วจัดดำเนินการ เพื่อสร้างบรรยากาศ
ทางวิชาการให้เกิดขึ้นในสถานนั้นจะทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้โดยมีประสิทธิภาพ¹

5. ในด้านการประเมินผล ครูศาสตร์มหบัณฑิตมีความเห็นสอดคล้อง
กันว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร และในการ
เรียนการสอนแต่ละวิชาจะมีการใช้วิธีการประเมินผลหลายวิธี เช่นมีทั้ง การ สอบ
สัมภาษณ์ การทำรายงาน การอภิปราย เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้สอนในระดับมหบัณฑิต
พยายามวัดผลการ เรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างดี

ครูศาสตร์มหบัณฑิตมีความพอใจการประเมินผลการเรียนการสอน
โดยเฉพาะการสอบควยข้อสอบแบบอัตนัยอยู่ในระดับมาก ดังนั้นในด้านการประเมินผล
การเรียนการสอน ผลดีของการประเมินแบบอัตนัยมีผลคืออยู่มากในขณะนี้ปัจจุบันเรามี
การใช้การประเมินผลแบบปรนัยกับระดับต่าง ๆ ทุกระดับ ตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึง
การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งผลดีของการใช้ข้อสอบแบบ
อัตนัยนั้น วิชา วิชาดารณณ์ ได้กล่าวถึงข้อสอบแบบอัตนัยว่าเป็นข้อสอบที่ทองการให้
ผู้เรียนวางแผนในการตอบด้วยตนเองและแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นคำพูด ตลอดจน
ให้มีเสรีภาพอย่างกว้างขวางในการแสดงออก² การใช้ข้อสอบแบบอัตนัยจะเป็นการวัดผล

¹ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ: บริษัท
เอส.เอ็ม.เอ็ม. จำกัด, 2525), หน้า 107-112.

² วิชา วิชาดารณณ์, การประเมินผลทางการศึกษา (กรุงเทพฯ: โครงการ
บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2522), หน้า 71.

ทางด้านพุทธิพิสัยได้ครบถ้วนทั้ง 6 ด้าน¹ ส่วนด้านการประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชากลุ่มนี้ ครุศาสตร์มหาบัณฑิตก็มีความเห็นด้วยว่าประเมินผลในแต่ละวิชาที่มีความ สอดคล้องกับเนื้อหา แสดงว่ามีการเลือกวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนของผู้สอน ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนที่จัดขึ้น ตรงตามหลักการวัดผลที่ ชวาล แพร์ทกุล กล่าว ไว้ว่า "การวัดผลซึ่งบอกงานการสอน การสอนขึ้นอยู่กับหลักสูตร และหลักสูตรขึ้นอยู่กับ ปรัชญาหรือความเชื่อมั่นของมนุษย์ในกาละและเทศะนั้น ๆ ฉะนั้นทั้ง 4 ประการนี้มีความ สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างแนบสนิท เมื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเปลี่ยนแปลง สิ่งอื่นก็ต้องอนุวัตร คล้อยตามไปด้วยเสมอ"² และการจัดการเรียนการสอนในครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขา วิชาการสอนเท่าที่ผู้วิจัยและครุศาสตร์มหาบัณฑิตพบ ปรากฏว่ามีลักษณะของการจัดการ เรียนที่ตรงกับปรัชญาสาขานิรันดรนิยม (Perennialism) และสาขาพัฒนานิยม⁴ (Progressivism) ซึ่งบทบาทของผู้เรียนกับผู้สอนจะอยู่ในลักษณะที่เน้นหนักทาง วิชาการ แต่ในขณะเดียวกันก็พยายามให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่

6. ข้อเสนอแนะของครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

ถึงแม้ว่าจำนวนหน่วยกิต เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมิน ผลตามความเห็นของผู้ตอบว่าเหมาะสมก็แล้ว ครุศาสตร์มหาบัณฑิตก็ยังเห็นว่าควรมีการ ปรับปรุงหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งตรงกับทุกสาขาวิชาที่เห็นว่าควร ปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ ทั้งผลงานวิจัยเรื่องการศึกษาติดตามผลมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยา

¹ Robert L. Thorndike and Elizabeth Hagen, Measurement and Evaluation in Psychology and Education, (U.S.A.: John Wiley and Sons, 1969), pp.70 - 88.

² ชวาล แพร์ทกุล, เทคนิคการวัดผล (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 3-4.

³ ไพฑูรย์ สีนดาร์ตัน, ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น (กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 54.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 62.

ของ ทิพวรรณ ยิ้มสวัสดิ์¹ "การติดตามผลมหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" ของ จันทนา แสสุวรรณ² "การติดตามผลมหาบัณฑิตทางครุศาสตร์" ของ ลดาพร รวีรัฐ³ และ "การประเมินหลักสูตรปริญญาโททางการศึกษาในวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอคลาโฮมา" ของ เทย์เลอร์⁴ แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาวิชาที่ต้องการให้เปิดเพิ่มคือหมวดวิชาครูและวิชาทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เทย์เลอร์ ที่ว่า ควรปรับปรุงความรู้ทางวิชาการศึกษาในบางส่วนให้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ๆ ในห้องเรียน⁵ แสดงว่าผู้เรียนมีความต้องการที่จะได้รับความรู้ในขั้นนี้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ว่าต้องการให้ประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพทางด้านการสอน

7. การใช้บุคลากรในสถาบันการศึกษาจากข้อมูลที่ได้พบว่าครุศาสตร์มหาบัณฑิต ได้ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา เป็นส่วนมาก คือได้ทำหน้าที่เป็นผู้สอน

¹ทิพวรรณ ยิ้มสวัสดิ์, "การศึกษาติดตามผลมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยา", หน้า ง.

²จันทนา แสสุวรรณ, "การติดตามผลมหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย", หน้า จ.

³ลดาพร รวีรัฐ, "การติดตามผลมหาบัณฑิตทางครุศาสตร์", หน้า ง.

⁴Fred J. Talyer, "An Appraisal of Selected Aspects of Teaching Degree Program at a Teacher-Education Institution," p.3806.

⁵Ibid.

ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ จันทนา แสสุวรรณ¹ อคาพร รวีรัฐ² และ ทิพวรรณ ยิ้มสวัสดิ์³ ที่ว่าบรรณบัณฑิตส่วนมากทำงานตรงตามสาขาวิชาที่ เรียนและ เป็นผู้สอน ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยส่วนมากได้สอนในระดับที่เหมาะสมคือ ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ไม่มีใครต้องสอนระดับประถมศึกษาเลย แต่ในด้านการทำงาน ตามที่สถาบันกำหนดให้ นอกเหนือจากงานสอนนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ได้รับมอบหมายให้ทำงานวิจัยและงานธุรการ เท่ากัน ซึ่งที่จริงแล้วผู้ที่จบระดับนี้ น่าจะ ได้รับมอบหมายให้ทำงานในด้านการวิจัยมากกว่างานธุรการ เพราะได้ผ่านการฝึกฝน ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตให้ เป็นผู้ที่วิจัย เป็น มีความชำนาญในสาขาวิชาภาษาไทย เป็นอย่างดี สอนได้ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี สามารถให้คำอบรมครูหรือทำหน้าที่ หัวหน้าสายในสถาบันการศึกษาได้ และสามารถเป็นผู้นำในวิชาอาชีพเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดทำหลักสูตรศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

1.1 ควร เปิดวิชาในหมวดวิชาครูและวิชาทางการศึกษา เพิ่มในหลักสูตร เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในด้านการสอนและทำงานในสถาบันการศึกษาของนิสิต บัณฑิตศึกษา เพราะผู้ตอบเสนอแนะมาในแบบสอบถาม

1.2 ควร ให้นิสิตบัณฑิตศึกษาและศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอน

¹จันทนา แสสุวรรณ, "การศึกษาคอมพิวเตอร์สาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย", หน้า จ.

²อคาพร รวีรัฐ, "การศึกษาคอมพิวเตอร์ทางครุศาสตร์", หน้า ค.

³ทิพวรรณ ยิ้มสวัสดิ์, "การศึกษาคอมพิวเตอร์สาขาจิตวิทยา", หน้า ค.

ภาษาไทยมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีสาขาศาสตรมหาบัณฑิต เช่น เชิญมาร่วมประชุมในการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งแบบสอบถาม เพื่อ เปิดโอกาสให้เสนอแนะความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร และการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับกาให้บริการและปรับปรุงสภาพแวดล้อมของภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์

2.1 ควรจัดที่นั่งพักหรือสถานที่ทำงานและพักผ่อนให้แก่นิสิตบัณฑิตศึกษา เพื่อจะได้ทำงานร่วมกันหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

2.2 ควรจัดหาโอกาสให้นิสิตบัณฑิตศึกษาได้ทำงาน เพื่อ เผยแพร่ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม เช่น จัดนิทรรศการวิชาการ จัดอภิปราย เป็นต้น

2.3 ควรจัดป้ายนิเทศเพื่อประกาศข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิชาการต่าง ๆ เนื่องจากครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย เห็นว่าบริการนี้มีในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.26$)

2.4 ควรมีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม

2.5 ควรมีการสร้างเกณฑ์การประเมินหลักสูตรขึ้นมาทดลองใช้หลาย ๆ เกณฑ์ และวิเคราะห์เกณฑ์เป็นรายชื่อไป เพื่อที่จะพิจารณาความแจ่มชัดของเกณฑ์นั้น เพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตรปริญญาตรีสาขาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยต่อไป

2.6 ควรมีการประเมินหลักสูตรปริญญาตรีสาขาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยในลักษณะที่ประเมิน เป็นลักษณะรายวิชาโดยละเอียด โดยประเมินทั้งจากผู้เรียนและผู้สอน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับบัณฑิตศึกษา

3.1 ควรจะให้บริการทางค่านิชาการแก่นิสิตศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น มีห้องศึกษานิชาการ เฉพาะสาขาหรือมีเอกสาร เผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ให้บัณฑิตศึกษาทราบ

3.2 ควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการจัดนิทรรศการทางวิชาการใน

สาขาวิชาภาษาไทยระดับบัณฑิตศึกษาที่จะเผยแพร่ความรู้ ความคิดเห็นให้แก่บัณฑิตระดับปริญญาตรีหรือสถาบันอื่นมากขึ้น รวมทั้งการรายงานในชั้น เว็บบล็อก เปิดให้ผู้สนใจเข้ามาร่วมฟังได้มากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุดในมหาวิทยาลัย

4.1 ควรให้ความสะดวกในการติดต่อขอข้อมูลจากสถาบันอื่น

4.2 ควรจัดที่นั่งเฉพาะสำหรับนิสิตบัณฑิตศึกษาให้เพียงพอ

4.3 ควรศึกษาค้นคว้าเพื่อทำรายงานของบูรณาการวิชา ผู้สอนควรจะได้สำรวจจำนวนหนังสือที่มี เนื้อหาตามลักษณะรายวิชาอย่างเพียงพอในห้องสมุด คณะครุศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าในเบื้องต้น

4.4 บริการการพิมพ์วิทยานิพนธ์ควรเพิ่มจำนวนยืมให้มากขึ้นกว่า 1 วัน ดังที่เป็นอยู่

5. ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันการฝึกหัดครู

5.1 ในการบริหารบุคลากร ควรจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับวุฒิที่จบมา

5.2 ควรจัดหาทางส่งเสริมให้ครูศาสตรมหาบัณฑิตได้เผยแพร่งานหรือความรู้ทางวิชาการให้เกิดประโยชน์แก่สังคม

5.3 ควรส่งเสริมให้ครูศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม หรือวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย อันมีคุณค่าต่อการพัฒนา เทคนิควิธีการสอนภาษาไทยและการผลิตผู้สอนภาษาไทยในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1. ควรใช้กลุ่มประชากรจำนวนหลายกลุ่ม เช่น มหาบัณฑิต นิสิตบัณฑิตศึกษาคณาจารย์ ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิต และผู้ร่วมงาน ตลอดจนนักเรียน เป็นต้น

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษามหาบัณฑิตที่มีสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เพื่อศึกษาว่าความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร

ปรัชญามหาบัณฑิตในด้านต่าง ๆ ว่ามีความแตกต่างหรือคล้ายคลึงกัน เพียงใด

3. ควรมีการประเมินหลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตอย่างสม่ำเสมอ ทุก ๆ 3 ปี หรือ 5 ปี เพื่อที่จะได้ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมอยู่เสมอ

4. ผลการวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการประเมินหลักสูตรในครั้งต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย